

نمونه سوالات درس هفتم

۱- علت اصلی رشد فوق العاده جمعیت در سال‌های اخیر چیست؟

کاهش میزان مرگ و میرها و به ویژه مرگ و میر کودکان. زیرا در گذشته بسیاری از مردم بر اثر بیماری‌های واگیردار و عفونی، گرسنگی و قحطی یا جنگ از بین می‌رفتند.

۲- در دو قرن اخیر دو عامل موجب کاهش چشمگیر مرگ و میرها شده است نام برده و توضیح دهید؟

- 1) بهبود بهداشت: با پیشرفت در پزشکی و تولید واکسن‌ها و آنتی بیوتیک‌ها و کنترل بیماری‌های واگیردار مانند وبا، سل و ... مرگ و میرها کاهش یافت.
- 2) بهبود تغذیه: با پیشرفت و گسترش کشاورزی صنعتی، تولید مواد غذایی افزایش یافت و با پیشرفت وسایل حمل و نقل، انتقال غذا به نواحی دورتر امکان پذیر شد.

درس هفتم: جمعیت جهان

۳- رشد طبیعی جمعیت در یک مکان به دو عامل بستگی دارد آنها را بنویسید؟

۱- میزان موالید (تولدها)

۲- میزان مرگ و میرها

۴- رشد منفی جمعیت چیست؟

اگر درصد رشد جمعیت به کمتر از صفر برسد، به آن رشد منفی می گویند. در این حالت میزان موالید کمتر از مرگ و میرها می شود.

۵- چه کشورهایی رشد جمعیت آنها منفی است؟

در قاره آسیا کشورهای ژاپن و روسیه و در قاره اروپا آلمان، مجارستان، لهستان و رومانی این گونه اند.

درس هفتم: جمعیت جهان

۶- چرا آینده کشورهایی که با رشد منفی و یا افزایش جمعیت سالخورده و از کار افتاده مواجه هستند نگران کننده است؟
در کشورهای دارای رشد منفی، جمعیت سالخورده و از کار افتاده افزایش می یابد و چون زاد و ولد کم است، جامعه از نیروی جوان برای تحصیل و علم آموزی و کار و پیشرفت محروم می شود و جمعیت کشور نیز کاهش می یابد.

۷- چه موقع رشد جمعیت و افزایش جمعیت جوان یک نعمت بزرگ و مایه پیشرفت خواهد بود؟
چنانچه در یک کشور برای آموزش صحیح و کار و تأمین شغل جوانان برنامه ریزی مناسب و سرمایه گذاری صورت بگیرد، رشد جمعیت و افزایش جمعیت جوان یک نعمت بزرگ و مایه پیشرفت خواهد بود.

۸- چهار کشور نام ببرید که دولت‌ها برنامه‌های مهمی برای تشویق فرزندآوری طراحی و اجرا می‌کنند تا با کاهش رشد جمعیت مقابله کنند؟

ژاپن ، سنگاپور ، کره جنوبی ، روسیه

۹- از جمله برنامه‌های دولت‌ها برای تشویق به فرزندآوری چیست؟

اعطای جایزه و کمک‌های مالی به خانواده‌هایی که صاحب فرزند می‌شوند، واگذاری مسکن، معافیت از پرداخت مالیات و افزایش مرخصی تحصیلی کاری مادران است.

۱۰- عوامل طبیعی و عوامل انسانی جذب جمعیت چیست؟

❖ عوامل طبیعی : آب و هوا و پوشش گیاهی - ناهمواری - آب و خاک - معادن و ذخایر

❖ عوامل انسانی : سیاسی و اداری - اقتصادی - امکانات و تسهیلات - فرهنگی

۱۱- با استفاده از نقشه پراکندگی جمعیت ابتدا نوع تراکم جمعیت (زیاد یا کم) را در مکان‌های زیر مشخص کنید و

سپس با توجه به دانسته‌های خود از سال گذشته علت این نوع تراکم را در هر کشور بنویسید؟

- ❖ بنگلادش : زیاد. علت: آب و هوای گرم و مرطوب، خاک حاصلخیز، باران فراوان و رودهای پرآب.
- ❖ ژاپن : زیاد. علت: آب و هوای گرم و مرطوب، خاک حاصلخیز، باران فراوان و پیشرفت علم و صنعت.
- ❖ لیبی و چاد : کم. علت: آب و هوای گرم و خشک، باران کم، نامناسب بودن خاک، تبخیر شدید.
- ❖ سیبری : کم. علت: آب و هوای بسیار سرد و خشک، کمبود باران.
- ❖ آلمان : زیاد. علت: آب و هوای معتدل، خاک‌های حاصلخیز، سرزمین‌های پست و هموار، باران فراوان، پیشرفت علم و صنعت.
- ❖ استرالیا : کم. علت: سرزمین خشک و کم باران، خاک‌های نامرغوب.
- ❖ کانادا : کم. علت: آب و هوای سرد، بارندگی کم، زمین‌های یخ بسته وسیع.

۱۲- مهاجرت چیست؟

یعنی رفتن مردم از جایی به جای دیگر به منظور کار یا زندگی .

۱۳- مهاجرت داخلی و مهاجرت خارجی را تعریف کنید؟

گاهی مهاجرت در داخل مرزهای یک کشور صورت می گیرد که به آن مهاجرت داخلی می گویند. مانند مهاجرت روستاییان به شهرها یا مهاجرت کارگران فصلی در داخل یک کشور. گاهی مهاجرت از یک کشور به کشور دیگر صورت می گیرد که به آن مهاجرت خارجی یا بین المللی می گویند.

۱۴- مهاجرت اختیاری و مهاجرت اجباری را توضیح دهید؟

در مهاجرت اختیاری، افراد با میل و تصمیم خود برای دستیابی به زندگی بهتر به جای دیگری مهاجرت می کنند. یکی از عظیم ترین مهاجرت های بشر در قرن نوزدهم و بیستم مهاجرت اختیاری بیش از ۱۰۰ میلیون نفر از مردم قاره اروپا به سرزمین های جدید، یعنی آمریکای شمالی و جنوبی و استرالیا می باشد.

در مهاجرت اجباری، افراد بدون میل خود و به دلیل عواملی چون قحطی، خشکسالی و دیگر حوادث طبیعی و یا جنگ ها و درگیری های سیاسی مجبور به ترک محل زندگی خود می شوند. مانند مهاجرت اجباری مردم فلسطین از سرزمین های اشغالی یا مهاجرت گروهی از افغان ها یا عراقی ها به کشورهای همسایه به دلیل شرایط جنگ و اشغال نظامی کشورهاشان.

۱۵- رشد شهرنشینی و پیدایش شهرهای پرجمعیت با چه چیزهایی همراه بوده است؟
با مهاجرت گسترده مردم از روستاها به شهرها به دنبال کسب درآمد بیشتر و امکانات بهتر زندگی همراه بوده است.

۱۶- اغلب شهرهای بزرگ جهان با چه مشکلاتی روبه رو هستند؟
ترافیک سنگین - آلودگی هوا - زاغه‌نشینی در حومه شهرها - افراد بی‌خانمان

- ❖ رشد جمعیت در همه کشورها یکسان (نیست)
- ❖ به طور کلی برخی عوامل و موجب جذب جمعیت به یک ناحیه می شود. (طبیعی - انسانی)
- ❖ علاوه بر رشد طبیعی جمعیت، عامل دیگری که موجب افزایش جمعیت یک مکان می شود است. (مهاجرت)
- ❖ در صد سال اخیر یکی از تغییرات مهم در الگوی سکونت جمعیت، بوده است. (گسترش شهرنشینی)
- ❖ رشد شتابان شهرنشینی در بیشتر کشورها بدون برای سکونت جمعیت زیاد صورت گرفته است. (برنامه ریزی)

درس هفتم : جمعیت جهان

مطالعات
نهم

پایان

نمونه سوالات درس هشتم

۱- نابرابری جهانی به چه معناست؟

به این معنی که از نظر ثروت و درآمد، کیفیت زندگی مردم و دسترسی به مسکن مناسب، آموزش، بهداشت، اشتغال، گذراندن اوقات فراغت و نظایر آن تفاوت‌های زیادی بین کشورها دیده می‌شود.

۲- یکی از عوامل مهمی که در سنجش نابرابری کشورها با یکدیگر مورد توجه قرار گرفته چیست؟

عامل اقتصادی و عناصری چون میزان تولید، درآمد، اشتغال و مانند آنهاست.

۳- عواملی که بر زندگی افراد یک جامعه اثر می‌گذارند و می‌توانند کیفیت زندگی را خوب یا بد کنند کدامند؟

عواملی مانند هویت؛ عزت، امنیت، آزادی، احساس شادی و رضایت از زندگی.

۴- شاخص توسعه انسانی با توجه به چه عواملی تعریف می شود؟

این شاخص برای پی بردن به وضعیت و کیفیت زندگی در کشورها و مقایسه آنها با یکدیگر با توجه به سه عامل اقتصادی، بهداشتی و فرهنگی تعریف می شود.

۵- ملاک های توسعه انسانی کدامند؟

۱- درآمد و رفاه

۲- امید به زندگی یا متوسط طول عمر

۳- سواد و آموزش

۶- از نظر شاخص توسعه انسانی، کشورها به چهار گروه تقسیم شده اند آنها را نام ببرید ؟

توسعه انسانی خیلی بالا - توسعه انسانی بالا - توسعه انسانی متوسط - توسعه انسانی پایین .

۷- عامل میزان درآمد و رفاه چه جنبه ای دارد و به چه معناست؟

این عامل جنبه اقتصادی دارد و به معنای سطح مطلوب زندگی و رفاه اجتماعی است. منظور از آن، این است که اعضای یک جامعه به چه میزان از درآمد کافی و شغل مناسب و قدرت خرید برخوردارند و به کالاها و خدمات مورد نیاز چون مسکن، پوشاک، غذا، آموزش، تفریح و فراغت و وسایل زندگی مناسب دسترسی دارند.

۸- چه کشورهایی از رفاه و سطح زندگی خوبی برخوردارند و در چه کشورهایی مردم با فقر و کمبود امکانات زندگی مواجه‌اند؟ پراکندگی این کشورها در جهان چگونه است؟

اکثر ساکنان کشورهای با درآمد بالا در کشورهای آمریکای شمالی و اروپای غربی از رفاه و سطح زندگی خوبی برخوردارند در حالی که در برخی کشورهای قاره آسیا، آفریقا و آمریکای لاتین بخشی از مردم با فقر و کمبود امکانات زندگی مواجه‌اند.

۹- در چه کشورهایی مردم در فقر مطلق زندگی می کنند؟

موزامبیک ، تانزانیا، اتیوپی و نپال

۱۰- میزان ثروت مادی و رشد اقتصادی کشورها را با چه چیزهایی اندازه گیری می کنند؟

۱- تولید ناخالص داخلی

۲- درآمد سرانه

۱۱- چه کشورهایی رشد اقتصادی سریعی داشته اند و توانسته اند جایگاه مهمی در اقتصاد جهانی به دست آورند؟

ژاپن، چین و برخی کشورهای آسیای جنوب شرقی چون سنگاپور ، هنگ کنگ ، کره جنوبی و مالزی.

۱۲- به چه دلیل بعضی از کشورها رشد اقتصادی مطلوبی ندارند؟

به دلیل بحران‌های سیاسی یا جنگ، مانند سوریه و عراق

۱۳- امید به زندگی یا متوسط طول عمر در یک کشور یعنی چه؟

یعنی تعداد سال‌هایی که انتظار می‌رود کودکی که در آن کشور به دنیا آمده است، عمر کند و زنده بماند.

۱۴- میزان طول عمر یا امید به زندگی در یک جامعه نشان‌دهنده‌ی چیست؟

نشان‌دهنده وضعیت سلامت و بهداشت در آن جامعه است.

۱۵- در چه کشورهایی متوسط طول عمر بیشتر است؟

در کشورهایی که مردم در محیطی پاک و بدون آلودگی زندگی می‌کنند، به غذای کافی و آب سالم دسترسی دارند و در صورت بیماری یا روبرو شدن با حوادث، از امکانات درمانی و مراقبت‌های پزشکی پیشرفته برخوردارند، متوسط طول عمر بیشتر است.

۱۶- در چه کشورهایی امید به زندگی یا متوسط طول عمر پایین است؟

در کشورهایی که مردم دسترسی کافی به غذا یا آب آشامیدنی سالم ندارند و با کمبود پزشک و دارو و امکانات درمانی مواجه‌اند و همچنین در کشورهایی که جنگ‌های داخلی و خارجی، گرسنگی و سوء تغذیه وجود دارد، امید به زندگی یا متوسط طول عمر پایین است.

۱۷- برای پی بردن به وضع آموزش در کشورها چه معیارهایی را در نظر می گیرند ؟

میزان با سواد یا تعداد بزرگسالان باسواد - درصد ثبت نام کل کودکانی که در سن تحصیل اند - میانگین سال های تحصیل در یک کشور - میزان باسواد و تحصیل دختران - تعداد معلم به ازای دانش آموز

۱۸- منظور از میانگین سال های تحصیل چیست؟

متوسط تعداد سال هایی است که دانش آموزان یک کشور در مدرسه حضور پیدا کرده و تحصیل کرده اند.

۱۹- علل و عوامل خارجی نا برابری در جهان کدامند؟

مستعمره کردن کشورها در گذشته - اشغال نظامی کشورها - دخالت و نفوذ در امور داخلی به شیوه های مختلف - جلوگیری از استقلال سیاسی و اقتصادی آنها

۲۰- علل و عوامل خارجی نابرابری در جهان چیست؟

جنگ ها و کشمکش های داخلی - فرهنگ و باورهای غلط - بیسوادی و ناآگاهی مردم - غفلت از استعدادها و فرهنگ خود - نداشتن ایمان و پشتکار و اراده برای تغییر وضع - نبودن وحدت و مشارکت بین مردم

۲۱- مهم ترین نکته در سنجش نابرابری در بین کشورها و جوامع مختلف چه می باشد؟

الف: اندازه گیری بسیاری از این نوع عوامل به صورت کمی (عددی) دشوار یا ناممکن است.
ب: هر کشوری متناسب با فرهنگ خود این عوامل را می شناسد و تفسیر می کند و برداشت یکسانی درباره آنها وجود ندارد.

درس هفتم: جمعیت جهان

- ❖ تخمین زده می شود که مالکیت درصد درآمد جهان در دست درصد از ساکنان آن است . (۸۰ - ۲۰)
- ❖ یکی از موضوعات مهم جهان که طی چند دهه اخیر توجه صاحب نظران را به خود جلب کرده، است؛
(نابرابری جهانی یا بین المللی)
- ❖ در سال ۲۰۱۴ میلادی، میزان شاخص توسعه انسانی در ایران بوده است و با این رقم، کشور ما در گروه کشورهای با «.....» قرار می گیرد. (۷۴۹/۰ - توسعه انسانی بالا)

پایان

